

УДК 71. 01

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ІНОВАЦІЙНОГО АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА

С. Остапенко¹, студ., К. С. Харченко², к. т. н., доц.,
Л. С. Остапенко, ст. виклад.

¹senyaost4@gmail.com, ²katerinaharchenko75@gmail.com

Придніпровська державна академія будівництва та архітектур

Постановка проблеми. Проблематика розвитку інноваційного архітектурного середовища охоплює широкий спектр питань, пов'язаних з екологією, енергоефективністю, соціальними та економічними аспектами. **Мета** – навести перелік основоположних принципів сталого розвитку містобудівних утворень та визначити принципіальну модель процесу оцінки та впровадження змін до поточного стану архітектурно-містобудівного середовища. З боку енергоефективності та екології, проблематика полягає у зменшенні споживання енергії та використання енергоефективних технологій для забезпечення житлових та комерційних будівель, міст та інших інфраструктурних проектів.

Головна задача сталого розвитку полягає у зменшенні ризиків та впровадженні відповідних технологій для стабільного розвитку. Стратегія сталого розвитку покликана забезпечити тривале і стабільне функціонування системи, до якої впроваджується дана стратегія. При цьому особлива увага приділяється розвитку суспільства і людині, як складовим системи. Система, в якій розвиваються відносини людини та суспільства, має ієрархію рівнів: мікрорівень, мезорівень, макрорівень, гіперрівень, які відповідають архітектурно-містобудівним утворенням. У зв'язку з цим важливо приділити особливу увагу головним підходам у визначенні й обґрунтуванні критеріїв та показників сталого розвитку архітектурно-містобудівних утворень [1–3].

Тому у розробці стандартів життєдіяльності населення, особливо в умовах техногенно обтяжених регіонів України, необхідно дотримуватись системи оцінки середовища та моделювання стратегії сталого розвитку містобудівних утворень. Концепція іритаційного процесу реновації ієрархічних рівнів містобудівної системи ґрунтується на оптимальній оцінці стану рівнів та має за мету сбалансування аспектів сталого розвитку та стабільний їх розвиток. Таким чином, формування критеріїв оцінки стану середовища, виявлення потенціалу до сталого розвитку та моделювання стратегії розвитку окремих його показників з метою балансування та поступового нарощування – є запорукою стабільного, урівноваженого і поступового сталого розвитку архітектурного середовища на будь-якому рівні організації.

Аналізуючи світовий досвід проектування та впровадження стратегії сталого розвитку, можна виділити основні принципи, які лежать в основі стратегії і її інструментів впровадження сталого розвитку в архітектурно-містобудівне середовище. Всі принципи поділяються на три групи відповідно

до складових аспектів сталого розвитку: екологічні, соціальні, економічні [1; 2; 4; 5].

Забезпечення сталого розвитку суспільства є важливим завданням нашого часу, а інноваційна архітектура може стати важливим інструментом для досягнення цієї мети. Розвиток нових технологій та підходів до архітектури може допомогти забезпечити сталість розвитку та покращити якість життя людей. У майбутньому інноваційна архітектура може стати ключовим фактором у створенні здорових, сталих та зелених міст, які забезпечують ефективне використання природних ресурсів та зменшення впливу на довкілля. Запропонована принципіальна модель процесу оцінки та впровадження змін до поточного стану архітектурно-містобудівного середовища (рис.).

Рис. Модель оцінки формування інноваційного середовища

Забезпечення відповідного ступеня охорони навколишнього середовища під час будівництва, експлуатації та зносу будівель та інфраструктури. Також проблематика екологічного розвитку стосується необхідності розробки та впровадження нових технологій та інноваційних рішень в архітектурі та будівництві з метою зменшення впливу будівництва на довкілля та поліпшення якості життя людей. Соціальна сторона проблематики розвитку полягає у розробка проектів, які враховують потреби та інтереси різних соціальних груп, включаючи людей з інвалідністю, літніх людей та малозабезпечених груп населення. Проблематика економічного розвитку інноваційного архітектурного середовища полягає у забезпеченні ефективного використання ресурсів та розвитку інфраструктури, що забезпечує економічний розвиток, при цьому не завдаючи шкоди навколишньому середовищу.

Список використаних джерел

1. Шаталюк Ю. В. Сучасна практика проектування адаптивних архітектурних об'єктів : аналіз прикладів та особливості. *Науковий вісник будівництва*. Т. 88, № 2. Харків : ХНУБА, 2017. С. 69–73.
2. Герасимчук З. В. Стимулювання сталого розвитку регіону : теорія, методологія, практика : монографія. Луцьк, 2011. 516 с. (РВВ ЛНТУ).
3. Шаталюк Ю. В. SWOT-аналіз як метод дослідження перспектив розвитку адаптивної архітектури. *Наукове видання «Комунальне господарство міст»*. Серія: Технічні науки та архітектура. Вип. 135. Харків : ХНУМГ, 2017. С. 74–79.
4. Яценко В. О. Містобудівні основи розвитку локальних систем розселення об'єднаних територіальних громад : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. доктора арх. Київ : КНУБА, 2021. 40 с.
5. Kusenbach M. Street phenomenology: the go-along as ethnographic research tool. *Ethnography*. 2003. Pp. 455–485.